

Wróbel, Maciej

W płońskiej stoczni rzecznej

Notatki Płockie 54/2(219), 54-55

2009

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W PŁOCKIEJ STOCZNI RZECZNEJ

25 czerwca 2009 r., w Dniu Stoczniowca, Towarzystwo Naukowe Płockie otworzyło wystawę fotografii zatytułowaną *W płockiej stoczni rzecznej*, którą można było oglądać do końca lipca. Zaprezentowano na niej zdjęcia pracownika firmy Centromost Stocznia Reczna w Płocku Jakuba Nykiela. Z wykształcenia informatyk, z zamiłowania fotograf, który rzemiosła uczył się przed laty na zajęciach prowadzonych przez Tomasza Niestuchowskiego, fotoreportera „Gazety Wyborczej”. Jakub Nykiel od kilku lat utrwała na fotografiach codzienne życie zakładu, proces produkcji, pracę konstruktorów i budowniczych statków. Portretuje stoczniowców. Na wystawie w TNP pokazał 40 fotografii w dużych formatach dokumentujących tę trudną pracę wymagającą siły połączonej z precyzją i dokładnością.

Fot. 1. Fragment ekspozycji w sali wystawowej

Warto podkreślić, że zdjęcia, będące reportażowym opisem stoczniowej rzeczywistości, są też dziełem talentu trzydziestoletniego twórcy, który stworzył wiele pięknych obrazów, ciekawie skadrowanych, wypełnionych efektownym światłem i grających barwą.

Podczas wernisażu, uzupełnieniem ekspozycji była prezentacja kilkudziesięciu innych „stoczniowych” zdjęć Nykiela wyświetlanych na ekranie w postaci pokazu slajdów. Ponadto w gablotach zgromadzono archiwalne fotografie z płockiej stoczni.

Otwarcia wystawy dokonali wspólnie wiceprezesi TNP – ks. prof. Michał M. Grzybowski i dr Marian Chudziński. Głos zabrało również kilku z gości wernisażu oraz główny bohater Jakub Nykiel, który zebrał liczne podziękowania i gratulacje.

Zorganizowanie wystawy możliwe było dzięki pomocy i przychylności Zarządu firmy Centromost Stocznia Reczna w Płocku – prezesa Andrzeja Suheckiego i wiceprezesa Krzysztofa Małkiewicza.

Fot. 2. Otwarcia wystawy dokonali wspólnie wiceprezesi TNP: dr Marian Chudziński (z lewej) i ks. prof. Michał M. Grzybowski (z prawej) oraz autor zdjęć Jakub Nykiel (w środku).

Dzień Stoczniowca i otwarta w TNP wystawa stały się dobrym pretekstem do przypomnienia historii przemysłu stoczniowego w Płocku. Jego początki sięgają lat dwudziestych XX w. Wtedy to w Radziwiu powstały pierwsze prywatne warsztaty napraw i budowy drewnianych barek rzecznych. Funkcjonowały do II wojny światowej. Podczas okupacji Niemcy produkowali w nich kadłuby łodzi podwodnych i okręty patrolowe. Opuszczając miasto Niemcy zatopili tabor rzeczny.

Po wojnie grupa entuzjastów przystąpiła do porządkowania oraz uruchomienia zakładu. Nie mając odpowiedniego wyposażenia ówczesna załoga zdołała wyremontować ponad 180 jednostek pływających. Większość z nich stanowiły barki wydobyte z dna Wisły i portu.

W 1951 r. utworzono przedsiębiorstwo państwowe o nazwie Płockie Stocznie Reczne, które po 10 latach przemianowano na Płocką Stoczniew Rzeczną. Lata 60. XX w. to okres przebudowy i modernizacji zakładu. Utworzono wówczas warunki do budowy coraz większej ilości różnorodnych jednostek, o tonażu wzrastającym stopniowo w kolejnych latach aż do 3000 t. Wtedy to Płocka Stocznia Reczna stała się największą śródlądową stocznia w Polsce i jedną z największych śródlądowych stocznii w Europie. Budowano w niej barki do przewozu ła-

dunków masowych, a także do przewozu kontenerów typu ro-ro. Powstawały tam również pływające warsztaty, promy kolejowo-drogowe, frachtowce, pchacze i lodołamacze.

Po okresie przejściowych kłopotów, w lipcu 1998 r. w wyniku połączenia kapitałów i doświadczeń znanych polskich firm Centromor S.A. z Gdańska i Mostostal Płock S.A. z Płocka powstała firma o nazwie Centromost Stocznia Rzeczna w Płocku, która przejęła majątek dawnej Płockiej Stoczni Rzecznej.

W lipcu 2009 roku stocznia ukończyła budowę tramwaju wodnego „Koszałek” dla miasta Koszalina. Statek ten będzie przewoził plażowiczów przez jezioro Jamno nad brzeg Bałtyku.

Oprócz podstawowej produkcji statków w Centromoście powstają również inne konstrukcje, jak na przykład stalowe elementy drugiego mostu przez Wisłę w Płocku.

W artykule wykorzystano informacje zawarte na stronie internetowej www.centromost.com.pl oraz w książce Jerzego Stefańskiego „Płock od A do Z w tysiącletnich dziejach”, Płock 1995.

Maciej Wróbel

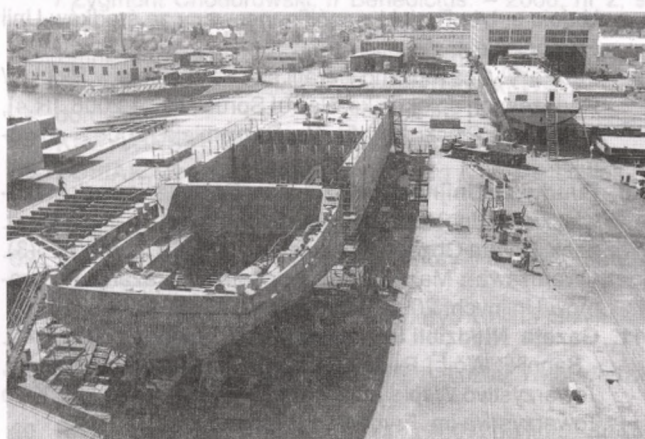
fol. Jakub Nykiel

Centromost rocznie produkuje około 10 statków, specjalizuje się w budowie tankowców, statków do przewozu ładunków suchych oraz mniejszych jednostek pasażerskich. W ciągu 11 lat działalności Centromost wyprodukował 79 kadłubów statków. Odbiorcami płockich statków są armatorzy holenderscy, belgijscy, niemieccy i francuscy.

Centromost jest jedną z nielicznych w Polsce stoczni budujących kompletnie wyposażone statki pasażerskie. W 2000 r. powstał pasażerski statek spacerowy „Ostróda” żeglujący po Kanale Ostródzko-Elbląskim.

fol. Jakub Nykiel

fol. Jakub Nykiel

fol. Jakub Nykiel